

„Proč jen si to dítě pořídili?“ diví se jeho chůva

Společnost

Zdeněk Vojtíšek: Sekta nemusí být vždy špatná



Religionista Zdeněk Vojtíšek se studiem nových náboženských hnutí zabývá už bezmála dvacet let. Oslovil jsem ho, protože v rozhovoru s Parsifalem Dvorským (***Zeť Mileny Dvorské Parsifal: „Nejsem sektář!“***) jeho jméno několikrát zaznělo v nepříliš lichotivých narážkách. Rozhodl jsem se tedy dát doktoru Vojtíškovi možnost obhájit se. Nakonec vznikl velice zajímavý rozhovor o sektách, jejich nebezpečí a způsobech, jak se sektám vyhnout, „nenaletět“ jim...

Nejprve se vás zeptám na sekty obecně. Myslím, že slovo sekta si rád bere kdekdo do úst, ale málokdo vlastně chápe, co to znamená. Vy jste mluvčím Společnosti pro studium sekt. Dá se nějak jednoduše lidsky vysvětlit, co slovo sekta znamená?

Sekta je pejorativní, negativní výraz pro náboženské společenství, které většinová společnost z nějakého důvodu nepřijímá. Většina se tímto slovem od menšinového společenství distancuje a vyjadřuje, že je podezřelé, nenormální, že není pro „slušné“ lidi atd. Za tímto označením je někdy dobrý důvod. Některá nová, provokující společenství skutečně docházejí ve svém bourání společenských norem hodně daleko. Mohou jednat podle eticky těžko přijatelných principů, mohou se při náborech dopouštět různých manipulací, mohou své příslušníky držet strachem nebo různými formami vydírání, mohou je šikovnými manipulacemi připravit o vztahy k blízkým lidem či přátelům, naštěstí spíše výjimečně se setkáme i s činnostmi na hraně zákona, nebo dokonce i za ní. Ale zrovna tak může být někdy důvod pro použití výrazu „sekta“ dost pochybný. Mohou se za ním skrývat stereotypy, neinformovanost nebo i vyslovená hloupost. Ze samotného označení „sekta“ zkrátka mnoho nepoznáte - musíte se vždy ptát dál: proč je toto slovo použito, co je na oné skupině skutečně nebezpečné a co je jen předsudek, před čím konkrétně bychom se měli varovat, zda svým protestem ona „sekta“ nepoukazuje na něco opravdu podivného, a tak dále...

Občanské sdružení Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů, které jsme s kolegy před 17 lety založili jako určitou platformu bádání o současném náboženském životě, má v názvu dva výrazy: „nové náboženské směry“ jako hodnotově neutrální, odborný termín, pod nímž si ale řada lidí neumí představit, a také „sektu“ jako slovo, které je sice srozumitelné, ale zase negativně zatížené a urážlivé. To se pochopitelně snažíme vysvětlit. Použití obou výrazů se nám ve styku s veřejností osvědčilo.

Kde je rozdíl mezi náboženstvím a sektou?

V té společenské přijatelnosti, jak jsem řekl před chvílí. Ti, kdo jsou označováni jako „sekta“, tím či oním způsobem vybočují a jsou považováni za „nenormální“, nebo dokonce za „nebezpečné“, zatímco ti, kdo jsou označováni jako „náboženství“, jsou chápáni jako normální, běžná součást společenského života. Rozdíl mezi „náboženstvím“ a „sektou“ je tedy relativní: společenství, které je jako „sekta“ označováno třeba v Japonsku, nemusí tak být nazýváno u nás, a naopak. A hnutí kdysi považované za sektu nemusí být sektou dnes a dnešní „sekta“ jí nemusí být za pár let. I současná velká a účtyhodná náboženství vznikla jako nová, provokující a problémová společenství. Všechna společenství se totiž vyvíjejí a vývoj jde obvykle směrem k větší společenské přijatelnosti, k většímu zapojení do života společnosti, k oslabení protestních a provokativních postojů apod. Jinými slovy: ze společenství, označovaného zpočátku negativně jako „sekta“, se obvykle stane (pokud nezanikne) běžně uznávaná náboženská společnost, v případě křesťanské tradice třeba i respektovaná církev.

Jak může obyčejný člověk poznat, že víra, která ho oslovila, může být nebezpečná?

Základem je určitá pokora. Měli bychom si asi více uvědomovat, že všichni jsme velmi lehce ovlivnitelní a manipulovatelní a že spoléhat pouze na vlastní dojem a úsudek je nebezpečná hloupost. Je tedy dobré se podívat do nějaké solidní encyklopedie náboženství nebo jiné odborné knihy, tedy do literatury, která není psána ani horlivými zastánci, ani podobně horlivými odpůrci (jak to často bývá třeba na internetu). A pak se také zeptat lidí, jimž člověk důvěřuje, protože tzv. „zdravý rozum“ nezaujatých lidí dokáže být často opravdu zdravý, zvláště pokud je těch lidí několik a pokud mají určité životní zkušenosti. Podle mého názoru je největším nepřítelem nedostatek času - hloupé je rychle skočit do nějakého rozhodnutí jen na základě doporučení od někoho, komu svítí oči nadšením. Naopak rozumné je mít dlouhou dobu na rozmyšlenou, sbírat informace, pomalíčku rozvažovat, zkoušet atd.

Pojďme k rozhovoru s panem Dvorským, který jsme uveřejnili v našem magazínu. Pan Dvorský Vás zde obviňuje ze lži a útoku na jeho osobu, když o něm tvrdíte, že byl (nebo je) vůdcem sekty Imanuelitů. Celou tuto komunitu označujete za Vaši smyšlenku, přesto stále tvrdí, že je mesiáš Parsifal Imanuel. Mám hned několik otázek s tím souvisejících... Vymyslel jste si sektu Imanuelitů, abyste pošpinil pana Dvorského, jak on sám tvrdí?

To je podobná otázka, jako kdybyste se zeptal historika, zda si vymyslel bitvu na Bílé hoře... Jak bych si mohl společenství Imanuelitů vymyslet?

Kde jste čerpal o Imanuelitech informace?

Imanielitům se věnuji podobně jako desítkám nových náboženských hnutí u nás. Především čtu literaturu, kterou hnutí samo vydává, a pak beru v úvahu i různé další zdroje, třeba rozhovory s panem Dvorským v různých médiích nebo svědectví příznivců i odpůrců. Snažím se získat všechny dostupné informace a třídím je podle závažnosti a spolehlivosti - dělám prostě normální religionistickou práci. V případě Imanuelitů je základním spísem kniha pana Dvorského - Parsifala Imanuela s názvem „Syn člověka. Mesiášovo živé slovo k všemápravě světa“ (1993). Další materiálů je spousta. Dokonce stále přibývají, protože jeho společenství v určité velmi volné podobě dosud přetrvává. Tvoří ho několik lidí, kteří našli v panu Dvorském mesiáše a jeho rodinu hmotně podporují.

Setkal jste se někdy osobně s panem Dvorským?

Ne. V době, kdy jsem se začal současnému duchovnímu životu soustředěněji věnovat, bylo jeho společenství už v krizi a pan Dvorský se pak už brzy začal skrývat před policií.

Proč si myslíte, že pan Dvorský o sobě tvrdí to, co tvrdí; tedy, že není sektář, přesto je mesiášem?

Pan Dvorský v rozhovoru už kdysi dávno (myslím, že to bylo roku 1993 nebo na začátku roku 1994) říkal v podstatě totéž: že sekty jsou

Změnil se nějak váš názor na pana Dvorského po přečtení našeho rozhovoru?

Ne. Společenství Imanuelitů jsem se dost věnoval, když jsem připravoval knihu „Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí“ (2009, o Imanuelitech je v ní jedna kapitola), a zdá se mi, že o něm mám docela jasno.

Kam dál?

Rozhovor: **[Zeť Mileny Dvorské Parsifal: „Nejsem sektář!“](#)**

To se mi líbí

Sdílet

0

Tweet

G+1

0

02.08.2010 - **Společnost** - autor: **Jakub D. Kočí****Komentáře:****[1] enka1 [*]**

Pozornost by se měla věnovat všemu, co nás může obklopovat. Jenže těch je na zahlcení 🙄

02.08.2010, 16:36:19



karma: 0 ↑ top

Probíhající soutěže

Samolodě 4 200 Kč

Vyhrajte

Forcapil

Pojďte testovat!

Svíčka PartyLite

Vyhrajte

Avéne

Vyhrajte

5 000 Kč

Cena dle výběru

Řasenka Mary Kay

Vyhrajte

Baliček Vileda

Vyhrajte

Moje první tři roky

Vyhrajte knihu

Krém pro děti

VyhrajteKompresní
punčochy**Vyhrajte**

Macbeth

**Vyhrajte
vstupenku**Infolic Combi +
Folandrol**Vyhrajte balíček**

Savo Ubrousky

VyhrajtePhilips LED
žárovky**Vyhrajte**Praktický
termohrnek**Vyhrajte**